

**„Program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia
w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”**

„Zacznijcie od poznawania swoich uczniów, bo na pewno ich nie znacie.”

J.J Rousseau „Emil, czyli o wychowaniu” (1762)

Spis treści:

1. Uzasadnienie opracowania i realizacji „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”.
2. Wnioski z ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej przez Podlaskiego Kuratora Oświaty wymagające naprawy.
3. Obszary działań przy realizacji programu.
4. Metody ewaluacji „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”.
5. Cele opracowania „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”.
6. Zadania przy wdrażaniu „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”
7. Zadania i harmonogram „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach.”

I Uzasadnienie opracowania i realizacji „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”

W Szkole Podstawowej nr 2 w Łapach została przeprowadzona ewaluacja zewnętrzna przez Podlaskiego Kuratora Oświaty w dniach 09-13.01.2017r. Na podstawie ewaluacji zewnętrznej ustalono, że szkoła nie spełnia wymagania VI: **„Szkoła wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”** w obszarze: **„W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia.”** (VI/1)

W związku z tym Podlaski Kurator Oświaty na podstawie art. 34 ust.2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.) w zw. *§ 13 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270) wydał dyrektorowi Szkoły Podstawowej nr 2 w Łapach polecenie opracowania „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia”.

Opracowanie programu ma wpłynąć na powszechne (w odniesieniu do każdego ucznia) rozpoznawanie potrzeb i możliwości uczniów, zwiększenie indywidualizacji procesu lekcyjnego, rozumianego jako działanie nakierowane na każdego ucznia, wyposażenie nauczycieli w wiedzę i umiejętności w tym zakresie, wsparcie udzielone rodzicom w rozpoznawaniu potrzeb i możliwości własnego dziecka.

Program uwzględnia zadania i konkretne działania, mające na celu poprawienie procesów ukierunkowanych na rozwój każdego ucznia.

II Wnioski z ewaluacji zewnętrznej wymagające naprawy:

1. Część nauczycieli rozpoznaje potrzeby i możliwości uczniów, jednak nie jest to działanie powszechne.
2. Żaden z nauczycieli nie wykonuje specjalistycznych testów diagnostycznych (np. dotyczących stylów uczenia się).
3. Uczniowie i rodzice sygnalizują, że rozpoznawanie potrzeb i możliwości dzieci nie jest w szkole powszechne. Wielu nauczycieli nie rozmawia z nimi o trudnościach w nauce, zainteresowaniach czy ulubionych sposobach uczenia się.

4. Na lekcjach nauczyciele wspomagają uczniów, uwzględniają różne tempo pracy, jednak rzadko lub wcale nie różnicują metod i form pracy, sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności, kryteriów oceniania, nie uwzględniają czynników wewnętrznych dziecka (nastroj, napięcie emocjonalne, zmęczenie), nie udzielają kształtującej informacji zwrotnej każdemu uczniowi.
5. Niedostateczna indywidualizacja procesu nauczania sprawia, że wsparcie udzielane przez nauczycieli nie obejmuje wszystkich dzieci i w opinii części rodziców jest niewystarczające.
6. Indywidualizacja rozumiana jest przez nauczycieli tylko jako wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a nie działanie nakierowane na każdego ucznia uwzględniające różnorodność intelektualną, rozwojową, osobowościową i emocjonalną.

III Obszary działań:

- Praca z uczniem
- Doskonalenie nauczycieli
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- Nadzór pedagogiczny dyrektora
- Współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę w działaniach dydaktycznych
- Współpraca z rodzicami

IV Metody ewaluacji „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”

- a) Analiza dokumentacji szkolnej
- b) Obserwacja zajęć dydaktycznych, zebrań z rodzicami.
- c) Ankietowanie i wywiady wśród uczniów, rodziców, nauczycieli

V Cele opracowania „Programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łapach”

Cel główny:

Poprawa jakości kształcenia w szkole poprzez rozpoznanie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych, sposobów uczenia się oraz indywidualizację procesu nauczania (*diagnozowanie indywidualnej sytuacji każdego ucznia, a potem wykorzystywanie wyników tej diagnozy w procesie kierowania rozwojem ucznia*)

Cele szczegółowe:

1. Nauczyciele rozpoznają potrzeby i możliwości każdego ucznia, jest to działanie powszechne i systemowe, m.in. w tym celu wykonują testy diagnostyczne (*np. dotyczących stylów uczenia się, preferencji sensorycznych*).
2. Nauczyciele upowszechniają wśród uczniów i rodziców wiedzę na temat stylów uczenia się, preferencji sensorycznych w celu skutecznego uczenia się wszystkich uczniów.
3. Uczniowie umieją rozpoznawać i rozwijać swoje zainteresowania, stopniowo poznają swoje sposoby uczenia się, wiedzą, jak pokonywać trudności w nauce i do kogo zwracać się o pomoc.
4. Nauczyciele stosują różnorodne sposoby indywidualizacji procesu lekcyjnego, dzięki czemu uczniowie otrzymują wsparcie stosownie do swych potrzeb i możliwości (*różnicują metody i form pracy, sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności, kryteria oceniania, uwzględniają czynniki wewnętrzne ucznia np. nastrój, napięcie emocjonalne, zmęczenie, udzielają kształtującej informacji zwrotnej każdemu uczniowi*).
5. Nauczyciele doskonalą swoją wiedzę i umiejętności w zakresie rozpoznawania możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych ucznia, sposobów uczenia się oraz indywidualizacji procesu nauczania, współpracują z instytucjami wspomagającymi szkołę w działaniach dydaktycznych oraz wymieniają się doświadczeniami.

Termin realizacji: 17.03.2017- 20.06.2018

VII Zadania i harmonogram programu poprawy efektywności kształcenia

Zadania (służące realizacji celów szczegółowych)	Sposób realizacji, formy - działania	Przewidywane osiągnięcia	Terminy	Wykonawcy-odpowiedzialni	Monitorowanie-dowody realizacji
Rozpoznawanie potrzeb i możliwości każdego ucznia	1 Przeprowadzenie w klasach 1-6 i upowszechnienie wyników testów diagnostycznych (m. in. wykorzystanie projektu „indywidualni.pl” firmy Librus): - określenie indywidualnego profilu dominacji – stylu uczenia się ucznia	Nauczyciele, uczniowie i rodzice uzyskują informacje o wynikach testów dotyczących stylów uczenia się, preferencji sensorycznych każdego ucznia.	V – VI 2017	Wychowawcy pedagog	Testy diagnostyczne, karty indywidualnych potrzeb każdego ucznia w Librusie
	2 Opracowanie kwestionariusza ankiety badającej zainteresowania, potrzeby ucznia	Nauczyciele mają narzędzia do systematycznego badania potrzeb ucznia	VI 2017	Pedagog i zespół wychowawczy	Ankieta
	3 Przeprowadzenie ankiety badającej zainteresowania, potrzeby ucznia wśród rodziców uczniów	Nauczyciele i rodzice uzyskują informacje o uczniach	VI 2017	Wychowawcy	Opracowanie ankiet , protokoły posiedzeń RP

	<p>celem zaplanowania pracy</p> <p>4 Bieżąca obserwacja uczniów. Rozmowy z uczniami i rodzicami.</p> <p>5 Analiza opinii i orzeczeń Poradni P-P</p>	<p>Nauczyciele, uczniowie i rodzice uzyskują aktualne informacje o uczniach</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog uzyskują informacje o potrzebach i możliwościach uczniów z opinią lub orzeczeniem Poradni P-P</p>	<p>IV 2017- VI 2018</p> <p>IX 2017</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	<p>Dziennik elektroniczny, karta ucznia w kl. 1-3, „Moje osiągnięcia i zachowanie”</p> <p>IPET dla uczniów z orzeczeniem, karty dostosowania wymagań dla uczniów z opinią</p>
<p>Upowszechnianie wiedzy o stylach i skutecznych sposobach uczenia</p>	<p>1. Szkolenie dla rodziców dotyczące stylów i technik uczenia się, preferencji sensorycznych.</p> <p>2. Warsztaty dla uczniów kl. I - VII „Techniki skutecznego uczenia</p>	<p>Rodzice mają wiedzę o stylach i sposobach uczenia się, o sposobach wspomagania dziecka w uczeniu się w zależności od jego potrzeb.</p> <p>Uczniowie są świadomi własnego dominującego stylu uczenia się. Próbują</p>	<p>XII 2017</p> <p>IX-X 2017</p>	<p>Pedagog, Poradnia P-P</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Zapisy w e-dzienniku</p> <p>Tematy GDDW, protokoły rad</p>

	<p>się w zależności od stylu uczenia się”.</p> <p>3. Zajęcia otwarte dla rodziców i nauczycieli z wykorzystaniem indywidualizacji procesu lekcyjnego, wspomagającego każdego ucznia.</p> <p>4. Propagowanie wśród rodziców literatury pedagogiczno-psychologicznej z biblioteki szkolnej- prezentacje multimedialne na zebraniach ogólnych</p>	<p>wykorzystać wiedzę w praktyce.</p> <p>Uczniowie produktywnie wykorzystują czas na naukę. Rodzice mają świadomość, jak uczy się ich dziecko</p> <p>Rodzice rozwijają swoje kompetencje wychowawcze</p>	<p>XII 2017 (kl.1-3)</p> <p>IV 2018 (kl.4-6)</p> <p>XII 2017 V 2018</p>	<p>Dyrekcja, nauczyciele</p> <p>Nauczyciel biblioteki, wychowawcy</p>	<p>pedagogicznych, ankiety uczniowskie Arkusz obserwacji</p> <p>Sprawozdanie z pracy biblioteki, sprawozdanie wychowawcy</p>
<p>Informowanie rodziców i uczniów o rozpoznawanych potrzebach, możliwościach , sposobach uczenia się, zainteresowaniach uczniów</p>	<p>1. Przekazywanie informacji rodzicom o dzieciach w czasie zebrań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak interpretować i wykorzystać wyniki ankiet diagnostycznych? 	<p>Rodzice poznają potrzeby, możliwości, zainteresowania swoich dzieci.</p>	<p>IX 2017</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele , pedagog,</p>	<p>Zapisy w e-dzienniku arkusz obserwacji zebrań z rodzicami</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Style i skuteczne sposoby uczenia się mojego dziecka. • Trudności w nauce. Jak efektywnie pomagać? • Każdy ma jakieś zdolności. Jak je rozpoznać i rozwijać? <p>konsultacje indywidualne w czasie „Dni Otwartych” oraz przez wiadomości w e-dzienniku, kontakty telefoniczne.</p> <p>2. Opracowanie scenariuszy lekcji i przeprowadzenie zajęć i godzin do dyspozycji wychowawcy na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak interpretować i wykorzystać w praktyce szkolnej wyniki ankiet diagnostycznych? • Jak skutecznie się uczyć, wykorzystując 	<p>Uczniowie umieją rozpoznawać swoje zainteresowania, wiedzą, jak skutecznie się uczyć, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnościach. Są świadomi swoich możliwości.</p>	<p>XII 2017</p> <p>II 2018</p> <p>V 2018</p> <p>Pierwsza środa m-ca</p> <p>IX 2017</p> <p>XI 2017</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Zapisy w e-dzienniku, arkusz obserwacji</p>
--	--	---	---	----------------------------	--

	<p>mój styl uczenia się?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak radzić sobie z trudnościami w nauce? • Każdy ma jakiś talent... A ja? <p>3. Ankieta ewaluacyjna skierowana do uczniów i do rodziców</p>	<p>Uczniowie i rodzice mają poczucie, że rozpoznawanie potrzeb i możliwości dzieci jest w szkole powszechne.</p>	<p>III 2018</p> <p>V 2018</p> <p>V-VI 2018</p>		<p>ankiety uczniowskie, ankiety do rodziców</p>
<p>Indywidualizacja procesu lekcyjnego stosowana przez wszystkich nauczycieli</p>	<p>1. Stosowanie zróżnicowanych metod, form pracy i środków dydaktycznych uwzględniających zdiagnozowane style uczenia się, możliwości, potrzeby uczniów, uwzględnianie czynników wewnętrznych ucznia. Respektowanie zróżnicowanego tempa pracy uczniów.</p>	<p>Uczniowie otrzymują wsparcie ze strony nauczycieli i możliwość rozwoju stosownie do swych możliwości. Nauczyciele stosują i modyfikują metody aktywizujące, dostosowując je do potrzeb danej klasy/grup</p>	<p>IV-VI 2017</p> <p>Rok szk. 2017/18</p>	<p>Nauczyciele</p>	<p>Arkusze obserwacji</p>

	2. Stosowanie w czasie zajęć zróżnicowanych sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia.	Uczniowie mają możliwość wykazania się w odpowiedniej dla siebie formie, mają poczucie sukcesu adekwatne do ich możliwości	IV-VI 2017 Rok szk. 2017/18	Nauczyciele	Arkusze obserwacji
	3. Stosowanie elementów oceniania kształtującego- informacja zwrotna, informowanie uczniów, na co będzie zwracać uwagę nauczyciel.	Uczniowie otrzymują informacje o swoich mocnych i słabych stronach, uzyskują pomoc w uczeniu się, wiedzą, jak sobie radzić z trudnościami	IV-VI 2017 Rok szk. 2017/18	Nauczyciele	Ankiety, arkusze obserwacji
	4. Stwarzanie uczniom możliwości wpływania na przebieg zajęć, np. możliwość wyboru lektury, wykorzystanie materiałów przygotowanych przez uczniów, wybór pracy domowej.	Uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania, stopniowo biorą odpowiedzialność za proces uczenia się, angażują się w realizację procesu edukacyjnego.	IV-VI 2017 Rok szk. 2017/18	Nauczyciele	Ankiety, arkusze obserwacji
	5. Stosowanie na	Uczniowie otrzymują	IV-VI	Nauczyciele	Arkusze

	<p>lekcjach technologii informacyjnej w celu różnicowania zadań, form pracy.</p> <p>6. Uwzględnianie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni.</p>	<p>indywidualne wsparcie. Nauczyciele celowo stosują narzędzia TI.</p> <p>Uczniowie otrzymują indywidualne wsparcie zgodnie z zaleceniami.</p>	<p>2017 Rok szk. 2017/18</p> <p>IV-VI 2017 Rok szk. 2017/18</p>	<p>Nauczyciele</p>	<p>obserwacji</p> <p>Arkusze obserwacji</p>
<p>Doskonalenie wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów oraz indywidualizacji procesu nauczania we współpracy z instytucjami wspierającymi edukację.</p>	<p>1. Szkolenie- warsztaty dla nauczycieli „W całości i z osobna - strategie dydaktyczne wspierające indywidualizację nauczania w zróżnicowanej grupie klasowej” (ORKE)</p>	<p>Nauczyciele otrzymują wsparcie w realizacji indywidualizacji nauczania ze względu na szczególne potrzeby uczniów, potrafią diagnozować potrzeby (preferencje sensoryczne, szczególne uzdolnienia, szczególne trudności w nauce) oraz planować działania dydaktyczne wykorzystujące diagnozę.</p>	<p>IV 2017</p>	<p>Dyrekcja. ORKE</p>	<p>Protokolarz RP</p>
	<p>2. Szkolenie dotyczące realizacji programu „indywidualni.pl”</p>	<p>Nauczyciele potrafią przeprowadzić diagnozę potrzeb i możliwości</p>	<p>V-VI 2017</p>	<p>Dyrekcja, firma Librus</p>	<p>Protokolarz RP</p>

	<p>firmy Librus</p> <p>3. Szkolenia w zespołach samokształceniowych dotyczące stylów i sposobów uczenia się oraz wykorzystania diagnozy na poszczególnych lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.</p> <p>4. Lekcje otwarte dla nauczycieli z wykorzystaniem indywidualizacji procesu lekcyjnego.</p> <p>5. Szkolenia doskonalące nauczycieli na temat oceniania kształtującego</p> <p>6. Wzbogacenie biblioteki szkolnej o książki na temat</p>	<p>ucznia i wykorzystać wyniki w praktyce</p> <p>Nauczyciele znają style i sposoby uczenia się, dzięki czemu świadomie dobierają metody nauczania, które aktywizują równomiernie poszczególne modalności zmysłowe</p> <p>Nauczyciele dzielą się swoją wiedzą i umiejętnościami</p> <p>Nauczyciele znają i świadomie stosują elementy oceniania kształtującego.</p> <p>Nauczyciele poszerzają i aktualizują swoją wiedzę pedagogiczną i</p>	<p>X 2017</p> <p>XI – kl. I - III, IV – kl. IV - VII</p> <p>XI 2017</p> <p>IX, XI 2017, I, V, VI</p>	<p>Przewodniczący zespołów</p> <p>Przewodniczący zespołów</p> <p>Dyrekcja, pedagog, eksperci z Poradni P-P i ośrodka doskonalenia nauczycieli</p> <p>Dyrekcja, bibliotekarz, nauczyciele</p>	<p>Protokoły zebrań zespołu, sprawozdania</p> <p>Protokoły zebrań zespołu, sprawozdania</p> <p>Protokoły RP</p> <p>Protokolarz RP</p>
--	--	--	--	--	---

	najnowszych badań neurodydaktyki, psychologii rozwojowej, indywidualizacji.	psychologiczną, dzielą się refleksjami z lektury na temat praktycznego jej wykorzystania na posiedzeniu RP.	2018		
--	---	---	------	--	--